

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE
WE SRZODĘ DNIA 27. STYCZNIA ROKU 1768.

IZ WŁOCH

Z Genui d. 20. Grudnia.

Jmć P. Hieronim Serra odebrał przez Sztafetę wiadomość o śmierci Kardynała Jmci Brata swojego dnia 14 tego miesiąca w Ferrarzu zmarłego. Z Madrytu wiadomość maiby, że Poel Angielski po otrzymaney tam u Króla Jmci audyencyi zaczął negocyacyą za cel mającą zagozdzenie kłotni zaszyłych między obiema Dworami o wykup Malinki, tymże sposobem ma być co

pewnego ustanowionego względem handlu w wyspach Zachodnich, dotąd Anglikom zakazanego.

Z Florencyi d. 2. Stycznia.

Tolkania, która w R. 1766 i 1767 w takim zostawała żywności nie dostatku, iż się obawiać głodu należało gdyby czynność i dobroczynność W. Xiążęcia Jmci prędkiego w tey przygodzie wsparcia nie dała, na początku roku terażniejszego wielką wizyftkiego ma obfitość. Zni-

wa nader obfite były, a inne wszystkie owoce ziemi w równi z zbożem będąc, żądom naszym zupełnie dogodziły. Wina na różninach nie tak bujne były jako na pagórkach. Kasztany z których naybardziej żywność swoją mieć zwykli ubodzy, wielce zarodziły. Jedwab towar naybardziej Kray nasz bogacący, w daleko więkzey kwocie tego roku był niż przez wiele poprzedzających lat, funt onego 17 tylko Liwrów kosztuje, ta tańszość sprawiła, iż się wiele zagranicznych po ten towar udało do Kupców naszych. Naostatkiem gorączki w tym Xięstwie przez lato całe panujące z zaczęciem iestieny zupełnie ustąpiły.

Z F R A N C Y I

Z Paryża d. 28. Grudnia.

Pan Roland de Vercis przedtym Architekt Króla Jmci Pruskiego, a potym Cesarzowey Królowey Jemci w Bruxelly, miał honor prezentowania Delfinowi Jmci machinę od siebie wymyśloną służącą do rysowania i przenoszenia wszelkich figur na powierzchności płaskie wklęśe, wypukłe lub mieszane, a to bez żadney umiejętności rysunku lub Geometrii. Instrumentu tego

wygodne, łatwe i prędkie używanie pobudką było Xiążęciu de la Vauguyon przełożonemu edukacyi pozostałych Synów zmarłego Delfina, do zlecenia wynalezcy aby drugi takowyż sporządzić kazał, dla nauki onych i zabawki. Pan Penot sporządził tu portret Króla Jmci w okręgu mniej niż dwa cale diametru mającego, a to z farynych włosów rozmaitego koloru kształtując bez żadnego ryfowania lub farby używania użyłonych. Wynalazek ten miłe bardzo przyjęty był od Króla Jmci, który pracę na to dzieło złożoną sownie wynalezcy tey sztuki nagroził. Tenże Pan Penot z takichże włosów układa landzafaty tak misternie, iż je każdy za malowane poczyta.

Z Paryża d. 1. Stycznia.

Dnia 28 przeszłego miesiąca wszystkich Jhmciów Parlamentowych przestrzeżono, ażeby na dzień następujący gotową karetę mieli na godzinę siódma poranną. Gdy się dnia 29 zgromadził Parlament, oddany był list Królewski przykazujący aby cały Parlament do Wersalu na 11 godzinę udał się, i z sobą Protokół swoje zabrał. Postanowiono zatem wykonać rozkazy

Królowkie i do Wersalu iechać. Gdy Parlamentowi do Wersalu przybyli, w prowadzeniu do Pokoju Królewskiego byli, Pisarz tylko z Protokółem wszedł do Gabinetu, w którym znajdował się Król Jmć z Hrabią *de S. Florentin*, który ostatni wyrok przeciw Panu *Chardon* uczyniony z Protokołu wymazał, i na brzegu napisał, iż się to z rozkazu i w przytomności Króla stało, a oraz wyrok rady Królewskiej kassujący to co Parlament uczynił rzeczonemu Pisarzowi podał, aby do Protokołu był wpisany. To wykonawszy wyszedł Król Jmć do Pokoju gdzie był *Parlament*, a słowa nawet nie wyrzekłszy z tegoż Pokoju wyszedł. Tym się sposobem zakończyła audyencya Parlamentowi dana. Dnia następującego zgromadził się *Parlament*, i mianował *Kommissarzów* którzyby rozważyli co przedsięwziąć w tych okolicznościach należy. Ci *Kommissarze* sprawę z pracy sobie zleconey oddać mają w przyszły *Wtorek*. Zdaie się, iż radzie wielkiej Królewskiej dawna *jurysdykcyja* będzie przywrócona. Dnia 27 przeszłego miesiąca Pan *Rochon* ieden z *Akademików Królewskiej Akade-*

mii ofiarował Królowi *Jmci* Patent tegoż Króla *Jmci* pól osobly jego wyrażający na postumencie z Koroną na wierzchu, co wlystko iednym pióra cięgiem odrylowane było. *Akademia Królewska* w *Kadomje* założona na posiedzeniu swoim dnia 3 tego miesiąca podała na R. 1768 następujące dla otrzymania nadgrody Medalu złotego od 300 *Liwrow* pytanie; Czy była kiedy we *Francyi* w sukniach zwyczajnych partykularnych osob Cecha iaka po któreyby poznać można było iakiego byli stanu. *Taka Cecha* czy pożyteczna być może w *Monarchii*. *Jakimby* sposobem ona przywrócona być mogła bez ubliżenia rękodzielom. *Akademia* też *Londyńska* dnia pierwszego tego miesiąca publiczne miała posiedzenie: czytano tam dyfertycyę której tego roczna nadgroda przysączona była. Wyznaczyła oraz pytanie na otrzymanie nadgrody w Roku 1768 następujące; *Jakby* można skóry do tej twardości przywieść, aby ani kula przestrzelone, ani przetyte, by najostrzeyszym żelazem być nie mogły. Pytanie to podane już było R. 1765. *Przeto* nadgroda będzie na ten rok dwoista, to jest z dwóch medalów po 300

Liwrów ważących złożona. Po-
dane także na rok rok 1769 Ma-
tematykom pytanie, *jakie być mo-
gą najlepsze sposoby opairzenia
Miaſta Lugdunu przyzwolitą kwotą
mąki.* Kupcy i zwierzchność
Miaſta tuteyżzego, zważywszy
ważność tego pytania przyłą-
czyli do zwykłej nagrody sum-
mę 300 Liwrów. Dnia 26 tego
miesiąca we wſi Saclé pod Wer-
ſalem 17 domów zgorzało.

Z N I E M I E C

Z Manheimu d. 3. Stycznia.

Elektor Palegraff Jmć na pa-
miątkę zaczętego roku 25 panó-
wania ſwego nowy Order Ka-
walerski Lwa nazwany poſtano-
wił. Ustawy orderowe ieſzcze
roku przeſzłego dnia 4 Liſtopa-
da od Elektora Jmci podpisa-
ne były. Liczba Kawalerów z Kan-
clerzem nawet, nie ma nad 25
wynosić. Znak orderowy ieſt
Krzyż złoty błękitny ſzmelco-
wany po rogach promienie ma-
jący, na trzodku którego ieſt
lew złoty z napisem MERENTI.
z drugiej ſtrony Krzyża, ma być
cyfra z pierwszych liter imion
Elektora Jmci C. T. złożona z
napisem JNSITUT. ANNO
1768. Krzyż ten na wſtędze mo-
rowey iaſno błękitney 4 cale

ſzerokiey z lewego ramięnia na
prawa ſtronę noſzony będzie.
Kawalerowie jednak Duchowni
na wſtędze wſtędze na pierſiach
noſić go będą. Z Kawalerów
tego orderu wybrani na potym
być mają Kawalerowie orderu
S. Huberta. Dnia 1 tego miesią-
ca, który wiecznem czasy uro-
czyſty Kawalerom tego orderu
być ma, Elektor Jmć pierwszych
Kawalerów mianował, a to tyl-
ko 15 to ieſt z Duchownych, a
innych Swieckich. Kanclerz
Elektorſtwa, Kanclerzem oraz
Orderu tego zoſtał. Rzecz go-
dna ieſt uwagi, że w rozporzą-
dzeniu rozmaitych rozrywek
pod czas przyſzłego Karnawału,
mędzy rozrywkami temi poli-
czone teſz ſa poſiedzenia Akade-
mii Elektoralney nauk i kun-
ſztów, które co Srzoda odpra-
wować ſię mają.

Z Hannoveru d. 5. Stycznia.

ſławny Matematyk tuteyſzy
Rafał Levi uczeń nie ſmiertelney
ſławy Filozofa *Leibnitza* obcho-
dził tu uroczyſcie pamiątkę za-
ślubienia ſwego przed 50 laty
z żyjącą do tąd żoną ſwoją. Ten
Matematyk ma 80 lat, a jedna-
k w tak poſeſzłym wieku, lat kwil-
tnących czerſtwość zachowuje.

Nam: 3.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOŚCI WARSZAWSKICH

WE SRZODĘ DNIA 27. STYCZNIA ROKU 1768.

Z Sztokolmu d. 25. Grudnia. Królowa Jeymć cale iuż ozdrowiała: audyencye nawet w Gabinetcie swoim wszystkim dała, którzy przed tym wolne do Pokoiów iey weyście mieli. Spodziewają się, iż naydaley za tydzień znowu wyjeżdżać będzie. Król Jmć pisał do Miast Hamburga, Frankfurta, Mühlhausen, Northausen, i Gdańka dopraszając się wolności zaciągania ludzi do Regimentu Generata *de Hessenstein*. Rzecz tu dziwna jest, iż dotąd śniegu nie mamy, padał on wprawdzie na początku tego miesiąca ale zupełnie z topniał, żadna rzeka, żadne jezioro ieszcze nie stanęło. Dnia 22 tego miesiąca o godzinie szóstey z rana wszczął się pożar przy samym Zamku tam gdzie rada handlowna ma swoje złożenie. Dowiedziano wprawdzie tego, iż w przeciągu półtory godziny pożar ten był przytłumiony, tak dalece, iż połowa tylko iednego piętra z dachem zgorzała, ale Archiwum cale rady handlowney wperzynę potzło, a między innemi papierami rejestra, w których nadgrody dane za wyprowadzenie za granice solonych ryb zawarte były. Król Jmć sam przytomny przy gaszeniu tego pożaru był, a ośobliwym szczęściem trafiło się, iż Królowa Jeymć cale iuż była ozdrowiała, a przeto tak blikiego pożaru trwogą nie była przerażona.

Z Wiednia d. 1. Stycznia. Cesarz Jmć wraz z Cesarzową Królową Jeymcią raczył przyjąć nowo zaczętego Roku od Akademii Sabaudzkiej powińszowanie, które wyborną wymową miał załczyt powiedzieć Jmć P. Franciszek Trembiński Posę-

kowicz Lubelski Chorąży Regimentu Konnego Buławy Wielkiej Koronney, kończący Nauki w Akademii wspomnioney z powszechną zaletą, i takim Nayiaśnieyszego Cesarstwa ukontentowaniem, że Go przydłuższym Dykturem swoim w różnych pytaniach zaszczyć raczyli.

Z Piotrkowa d. 17. Stycznia. Dzień Narodzenia Nayiaśnieyszego Pana z rozkazu Jmci P. Bnińskiego Murzynowskiego Starosty Marzalka Trybunału Koronnego, sto krotnym z armat ognia wydaniem od rana był ogłoszony, o godzinie 10 Jmć X. Zorawski Kanclerz Płocki śpiewał Summę, na którey Jmć X. Berent Soc. JESU, z wywodem wielkich przymiotów Nayiaśnieyszego Pana miał Kazanie. Po skończoney Summie śpiewane było *Te DEUM Laudamus* przy rześkim ognia z armat wydaniu. Po nabożeństwie Jmć X. Narzymki Vice-Prezydent Trybunału, Kanonik Gnieźnieński Infułat Łaski tak dla Trybunału, iako Palestry, tudzież wielu przytomnego Państwa wielki dawał Obiad przy spełnianiu zdrowia Nayiaśnieyszego Pana, które licznym z armat ogniem ogłoszone było: wieczorem Jmć P. Marzalek wspinał dawał Kollacyą z Balem nazajutrz Jmć P. Brzozowski Chorąży Inowrocławski Deputat z tegoż Woiewodztwa; dawał obiad i Kollacyą z Balem przy spełnianiu zdrowia Nayiaśnieyszego Pana z biciem z armat. We Wtorek zaś Jmć P. Sierakowski Podkomorzy J. K. M. C. Deputat z Woiewodztwa Płockiego też samę obchodził uroczystość dając Obiad i Kollacyą z Balem.

Z Olyki d. 19. Stycznia. Dzień Urodzin Nayiaśnieyszego Króla Jmci P. N. M. dnia 17 *presentis* przypadający z wyraźney dyspozycyi J. O. Xiążęcia Jmci Radziwiła Generalney Konfederacyi i Seymowego Marzalka wydany do Jmci Pana Trzecińskiego Starosty Sądowego Xięstwa swego Olyckiego, i Jmci P. Morcheidta Pułkownika Milicyi twoiey i Kommandanta Fortecy Olyckiey był obchodzony wielką uroczystością: Nayprzód na ten dzień licznie zaproszeni Urzędnicy i Obywatele Prześwietnego Woiewodztwa Wołyńskiego, gdy zgromadzili się do Fosciola Kollegiaty Olyckiey, po odprawioney Wetywie przez Jmci X. Sebestyana Koziorówskiego Dziekana, teyże Prześwie-

tney Kolegiaty Olyckiej, i Surrogatora Kathedry Łuckiej, z Kazaniem przez Jmci X. Kreskoniego Kanonika Kaznodziei Ordynaryusza teyże Kolegiaty mianym śpiewane było: *Te DEUM Laudamus*, pod czas ktõrego Nabożeństwa Artyllerya Fortecy Olyckiej stokratny wydawała ogień z armat na przemianę z ręcznym strzelaniem przez Garnizon w paradzie przed Kościołem stojący. Magistrat zaś i Cechy całego Miasta asyftowali z Chorągwiemi Kościołowi. Po zakończonym tym Nabożeństwie zaproszeni przez tegoż Jmci P. Starostę Xięstwa Olyckiego do Zamku na Obiad, gdzie przy spełnianiu zdrowia Najiaśniejszego Krõla Jmci, i Najiaśn: Fawilii taż Artyllerya Fortecy Olyckiej nieustanny kontynuowała z armat ogień, i wszystkie z proznaną Kompania ten cały dzień aż do Kollacyi, a po Kollacyi aż do dnia drugiego przy rezonancyi Kapelli i ochotnych tańcach *laütissimè* była traktowana.

Ze Lwowa d. 20. Stycznia. W przeszłą Niedzielę Dzień J. K. MCI, rano stokratnym z armat uderzeniem ogłoszony był, po zwykłym Nabożeństwie, Jmci P. Potocki Starosta Lwowki iak nayuroczyściey ten dzień obchodząc zaprosił wszystkie Państwo tak liczne znajdujące się na Kontraktach, i w Palacu Xiążęcia Jmci Woiewody Braclawskiego z wielką wspaniałością traktował; gdy spełniane było zdrowie Królewkie z armat ognia dawano i z ręczney strzelby przez Garnizon tuteyszy. Ratusz Mieyski pięknie illuminowany był, w dzień zaś wywiezionemi ozdobiony Chorągwiemi.

Z Lublina: Dzień Anniwerfarza Urodzenia J. K. MCI P. N. M. zrana sto razy ognia wydaniem był ogłoszony, gdzie potym pod Prezydencyą Jmci X. Bieńkowskiego Deputata z Kapituły Krakowskiej i Dyrekcyą Łaski, Jmci P. Libiszowskiego Deputata Sandomirskiego cały Trybunał udał się do Kolegiaty tuteyszey, gdzie przy kilkokratnym ognia wydaniu *Te DEUM Laudamus*, kończyło Nabożeństwo, po ktõrym Jmci P. Libiczowski Deputat Sandomierski cały Prześwietny Trybunał, Palestre, i dość liczne Praeyentów zgromadzenie zaprosił na Obiad; gdzie przy spełnianiu zdrowia J. K. MCI P. N. M. i J. O. Fawilii Komenda Gwardyi Koronney kilkokratnym głosiła to ognia wy-

daniem; a gdy czas wieczorny zbliżał się przy Illuminowanej w Cyfrę J. K. M. Ci P. N. M. rzesiło Lampami Kamienicy w frzodku którey prezentował się Portret Najjaśnieyszego Pana, zaczął się Bal z Maszkami. Pod zwykły czas Kollacyi powtarzane były zwyż wyrażone zdrowia, ognia dawaniem, który to Bal z zupełnym całej Kompanii późno w noc trwał ukontentowaniem.

Z WARSZAWY DNIA 27. STYCZNIA.

Król Jmć P. N. M. dnia zaonedayszego przed Nabożeństwem, dawał prywatną audyencyą Jmci P. *de S. Saphorin* Ministrowi Duńkiemu, który prezentował List Króla Pana swego zaszczycający onego Charakterem Legata Extraordinarynego. O tymże czasie prezentowali się Najjaśnieyszemu Panu Xiąże Jmć Woiewoda Poznański, Jchmć PP. Goltz Toruński, Grabowski, Sluckiey Konfederacyi Marszałkowie, i inni świeżo tu przybyli. Nazajintrz Król Jmć P. N. M. z zwykłą Jchwć Kawalerów asystencyą wyieżdżał za Wisłę na polowanie.

W tych dniach z szcudrobliwego J. K. M. Ci P. N. M. szafunku. Chorąstwo Opoczyńskie po postąpieniu na Kasztelanią Czechowską Jmci P. Adama Łackiego *cessit* Jmci P. Skorkowskiemu Stolnikowi Powiatu tegoż, Stolnikostwo zaś Jmci P. Pomianowskiemu Podstolemu tegoż Powiatu, Podstolstwo, Jmci P. Krosnowskiemu Cześnikowi tegoż Powiatu; Cześnikostwo Jmci P. Brzezińskiemu Łowczemu tegoż Powiatu; Łowiectwo Jmci P. Radońskiemu Woykiemu starzemu tegoż Powiatu Woyitwo zaś starze tegoż Powiatu Opoczyńskiego Jmci P. Marcinowi Libiszowskiemu Deputatowi Woiewodztwa Sandomirskiego na Trybunał Koronny.

Podaje się do wiadomości, iż w Pałacu Pocielowkim zwanym znajdują się trzy Karety świeżo z Wiednia zprowadzone do przudania, które są bardzo piękne, i wygodne. Ktoby życzył sobie nabycia onych, ma się referować do Jmci P. Duprona tegoż Pałacu arendownego Possessora, lub też Jmci P. Janickiego w tymże samym Pałacu mieszkającego.